

THỜI SỰ TÔN GIÁO

**VÀI NÉT VỀ MỐI QUAN HỆ GIỮA
TÒA THÁNH VATICAN VỚI GIÁO HỘI ANH GIÁO
THỜI GIAN GẦN ĐÂY**

Ngày 21 tháng 11 năm 2009, người đứng đầu Giáo hội Anh giáo, Tổng Giám mục giáo phận Canterbury, Rowan Williams đã có cuộc gặp gỡ với Giáo hoàng Benedicto XVI tại Tòa Thánh Vatican. Theo nguồn tin của tờ báo Anh Daily Telegraph, cuộc gặp gỡ diễn ra trong phòng kín, nhưng trong cuộc trả lời phỏng vấn sau đó với đài phát thanh Vatican, Tổng Giám mục Rowan Williams đã nói với các nhà báo về nội dung cuộc đàm đạo của ông với người đứng đầu Tòa Thánh Vatican. Chủ đề chính trong cuộc đàm đạo này xoay quanh vấn đề ngày 9 tháng 11 năm 2009, Tòa Thánh Vatican đã cho công bố Tông hiến của Giáo hoàng Benedicto XVI với tên gọi "*Anglicanorum Coetibus*". Tông hiến này đề cập tới việc thiết lập các "giáo phận tông nhân" để tiếp nhận các tín hữu và giáo sĩ Anh giáo xin gia nhập Giáo hội Công giáo. Tông hiến "*Anglicanorum Coetibus*" cũng cho phép toàn bộ các cộng đồng Anh giáo gia nhập Công giáo trong khi vẫn giữ được quyền tự trị từng phần và nghi lễ Anh giáo.

Tổng Giám mục Rowan Williams, người đứng đầu Giáo hội Anh giáo, không coi Tông hiến "*Anglicanorum Coetibus*" là âm mưu "đánh cắp" tín đồ của Giáo hội Anh giáo. Ông nhấn mạnh: "Những người

trở thành người Công giáo, bởi vì họ muốn trở thành người Công giáo, bởi vì điều đó được hình thành trong ý thức của họ, vì họ tin rằng đó là ý chí của Đấng Tối cao đối với họ"⁽¹⁾.

Cũng trong cuộc đàm đạo với Giáo hoàng Benedicto XVI, Tổng Giám mục R. Williams đã bày tỏ sự lo ngại về việc Tông hiến được thông qua và được công bố. Ông nói: "Nhiều tín đồ Anh giáo, trong đó có bản thân tôi cảm thấy mình rơi vào tình thế vụng về"⁽²⁾. Cần phải nói thêm rằng, Tòa Thánh Vatican thông báo cho người đứng đầu Giáo hội Anh giáo về việc chuẩn bị Tông hiến này chỉ vắn vắn có hai tuần trước khi nó được công bố chính thức.

Trong thông báo chính thức của văn phòng báo chí Tòa Thánh Vatican chỉ nói rằng, Giáo hoàng và Tổng Giám mục giáo phận Canterbury bày tỏ sự ủng hộ chủ trương nối lại cuộc đối thoại thần học giữa hai tôn giáo. Cuộc đối thoại trước đây bị gián đoạn do sự không hài lòng của Giáo hội Công giáo đối với những thay đổi theo chủ nghĩa tự do của cộng đồng Anh giáo.

1. Trích theo: <http://Religion.ng.Ru/events/2009-11-25/3 news.html>

2. Trích theo: <http://Religion.ng.Ru/events/2009-11-25/3 news.html>

Trở lại việc công bố Tông hiến “*Anglicanorum Coetibus*” của Giáo hoàng Benedicto XVI. Trong lúc các chuyên gia về Vatican đang thắc mắc về nguyên nhân chậm trễ trong việc công bố văn kiện này thì Andrrea Tornielli, nhà báo Italia chuyên viết về các vấn đề của Vatican, đã viết trên tờ nhật báo Italia *Il Giornale* rằng, việc chậm trễ công bố Tông hiến của Giáo hoàng về vấn đề Anh giáo là do có trục trặc ở Giáo triều Rôma và do những bất đồng quan điểm về vấn đề độc thân của linh mục. Để trấn an dư luận, ngày 20 tháng 10 năm 2009, tại cuộc họp báo ở Vatican, Hồng y William Joseph Levada, Bộ trưởng Bộ Giáo lý Đức tin đã thông báo rằng, Tông hiến có liên quan đến việc tiếp nhận các tín đồ và giáo sĩ Anh giáo xin gia nhập Giáo hội Công giáo sẽ được ban hành vào đầu tháng 11 năm 2009. Tiếp đó, ngày 31 tháng 10 năm 2009, Linh mục Federico Lombardi, Giám đốc Văn phòng báo chí Tòa Thánh, đã xác nhận rằng, sự chậm trễ trong việc công bố Tông hiến của Giáo hoàng không phải do những trục trặc nội bộ của Giáo triều Rôma hay do những bất đồng quan điểm về vấn đề độc thân của linh mục như nhà báo Andrea Tornielli đã viết. Giám đốc Văn phòng báo chí Tòa Thánh nói rằng: Hồng y William Joseph Levada khẳng định sự “chậm trễ” này “hoàn toàn có tính kỹ thuật, nhằm đảm bảo tính thống nhất trong ngôn ngữ và trong cách trích dẫn Giáo luật”⁽³⁾.

Để khẳng định quan điểm nhất quán của Giáo hội Công giáo về việc các chủng sinh Anh giáo khi gia nhập Công giáo phải giữ luật độc thân, Văn phòng báo chí Tòa Thánh đã công bố điều 6 của Tông hiến liên quan đến quy chế linh mục và chủng sinh.

Theo đó:

“1. Những ai đã nhận thừa tác vụ phó tế, linh mục hay giám mục Anh giáo và tuân giữ các điều kiện theo giáo luật đòi hỏi và không bị ngăn cản bởi các điều kiện bất thường hay các cản trở khác, có thể được vị bản quyền chấp nhận làm ứng viên các chức thánh trong Giáo hội Công giáo. Các thừa tác viên có gia đình phải tuân giữ các quy phạm được đưa ra trong thông điệp “*Sacerdotalis Coelibatus*” số 42 và trong báo cáo “Tháng Sáu”. Các thừa tác viên không có gia đình phải tuân thủ quy phạm về sự độc thân giáo sĩ của Bộ giáo luật Điều 277, khoản 1.

2. Đấng bản quyền, hoàn toàn theo kỷ luật của hàng giáo sĩ độc thân của Giáo hội Latinh, theo luật chung (*Pro Regula*) sẽ chỉ nhận những người độc thân vào chức linh mục, đấng bản quyền cũng có thể xin Đức Giáo hoàng, tu chính Điều 277, khoản 1, để những người có gia đình được nhập vào hàng linh mục, từng trường hợp một phù hợp với các tiêu chuẩn khách quan được Tòa Thánh phê chuẩn”⁽⁴⁾.

Giải thích thêm điều này, Hồng y William Joseph Levada nhấn mạnh, trường hợp các chủng sinh Anh giáo đã lập gia đình sẽ “được các vị bản quyền của giáo phận tông nhân và Hội đồng Giám mục cùng xem xét để đệ trình cho Tòa Thánh phê chuẩn”⁽⁵⁾.

Trước chuyến viếng thăm Vatican của Tổng Giám mục Rowan Williams, người

3. Trích theo: <http://www.hdgmvietnam.org/news>, ngày 4 tháng 11 năm 2009.

4. Trích theo: <http://www.hdgmvietnam.org/news>, ngày 4 tháng 11 năm 2009.

5. Trích theo: <http://www.hdgmvietnam.org/news>, ngày 4 tháng 11 năm 2009.

đứng đầu Giáo hội Anh giáo, báo chí phương Tây, đặc biệt là báo chí tiếng Anh đã bàn luận sôi nổi về sáng kiến mới này của Tòa Thánh Vatican. John Allen, nhà nghiên cứu nổi tiếng về Vatican người Mỹ, đã giải thích đây là chiến lược PR (Public relations) mới của Giáo hoàng Benedicto XVI. Theo ông, Giáo triều Vatican đang chứng tỏ khả năng học tập từ những sai lầm của mình. Trước đây, Vatican công bố những văn kiện mang tính chất châm ngòi cho các cuộc tranh luận gay gắt, sau đó phải tự biện minh và giải thích ý nghĩa của chúng, nhưng rõ ràng chịu thua giới truyền thông thế tục trong việc diễn giải. Còn bây giờ, họ chuẩn bị dư luận xã hội trước khi tung ra những văn kiện như vậy. Nhưng theo John Allen, chuẩn bị dư luận không có nghĩa là sáng kiến này được bảo đảm an toàn.

Như đã nêu ở trên, Tổng Giám mục giáo phận Canterbury tiếp nhận Tông hiến của Giáo hoàng Benedicto XVI với một thái độ băn khoăn. Ông không coi đây là một sự giành giật tín đồ Anh giáo của Tòa Thánh Vatican. Có thể, các phương tiện truyền thông đã thổi phồng phạm vi ảnh hưởng của văn kiện này. Tuy nhiên, người đứng đầu Giáo hội Anh giáo không thể không nhìn thấy nguy cơ tiềm ẩn và không thể không lo ngại trước Tông hiến mới này của Giáo hoàng Rôma. Những người ít nhiều quan tâm tới đời sống của cộng đồng Anh giáo đều biết rằng, cộng đồng này đang ở trong tình trạng chia rẽ. Một bên là những tín đồ Anh giáo theo khuynh hướng tự do chủ nghĩa và bên kia là những tín đồ Anh giáo theo khuynh hướng bảo thủ. Có thể, những tín đồ Anh giáo theo khuynh hướng bảo thủ đang tìm

“nơi nương tựa” ở Giáo hội Công giáo. Tuy vậy, dù là theo khuynh hướng bảo thủ nhưng họ vẫn muốn có cái riêng của mình, không muốn thừa nhận Giáo hoàng Rôma và kinh bản Công giáo. Họ đã quen cách quản lí Giáo hội một cách dân chủ, có tranh luận, có đấu tranh, chứ không phải cứ nhất nhất tuân theo lệnh của người đứng đầu Giáo hội.

Về phía Giáo hội Rôma, khi đưa ra chủ trương tiếp nhận một bộ phận tín đồ và giáo sĩ Anh giáo, họ không thể không lo ngại những tư tưởng tự do chủ nghĩa của Anh giáo có thể len lỏi vào đời sống cộng đồng Công giáo. Và vì vậy, Giáo hội Công giáo cũng đã chuẩn bị cho điều này. Việc công bố điều 6 của Tông hiến liên quan đến quy chế linh mục và chủng sinh như đã nêu ở trên là một ví dụ.

Người Công giáo đặt ra mục tiêu “chinh phục” các tín đồ Anh giáo, còn người Anh giáo lại cố bảo vệ, đặc biệt những người Anh giáo theo khuynh hướng tự do không muốn mất đi những tín đồ theo khuynh hướng bảo thủ của mình. Mới đây, Giáo hội Anh giáo đã đưa ra quyết định hạn chế bớt quyền của các nữ linh mục trên lãnh thổ Vương quốc Anh chính là nhằm mục đích thuyết phục những người Anh giáo theo khuynh hướng bảo thủ.

Do vậy, việc nối lại cuộc đối thoại giữa những người đứng đầu hai giáo hội Công giáo và Anh giáo, mới chỉ là những bước đi đầu tiên trên con đường còn rất nhiều chông gai để hàn gắn những rạn nứt trong quan hệ giữa hai tổ chức tôn giáo này./.